

TAYYİB ATMACA ile SÖYLEŞİ

Konuşan: Saliha Üzümcü

Türk şiiri üzerindeki düşünceleriniz nelerdir?

Şiir üzerine uzun boylu söz söylemeyi gereksiz bulurum. Bugün çok güzel zannettiğimiz bir şiir bir de bakıyorsunuz ki bir yıl sonra beğeni alanımızın dışına çıkmış. Yüzyıllar önce yazıldığı halde günümüzde hala severek okunan şiirler şiir, şairler şairdir. Türk şiirinin doğuşundan güne bir profil çizmekten son yüz yılımıza damgasını vuracak şairlerden bahsetmek daha sağlıklı olur diye düşünüyorum. Şiir insanın ince yanıdır. Kim ki ince yanının kalınlaşmadığını hissediyorsa şiirden de haz alır. Şiir ya yaşayarak yazılık ya da ilhamla yazılır. Yüzyıllardan günümüze gelen şiirler de böyle yazılan şiirlerden oluşur. İnsanın, insanlığın evrensel değerlerinin ayaklar altına alındığı bir zaman diliminde yaşarsanız, şiir yerde sürünür. Peki şiiri kim ayağa kaldıracak? Elbette şairler ayağa kaldıracak ama öncelikle kendilerini şair olarak görenler kalın yanlarını yontarak ince yanlarına ulaşacaklar. Geçmiş yüzyıllarda günümüze taşınan şairlerin peşine son yüzyılın şairlerini katmak gerekse, Necip Fazıl Kısakürek, Nazım Hikmet Sezai Karakoç, Abdurrahim ve Bahattin Karakoç kardeşler, Cahit Koytak'ı sayabiliriz. Türk şiirinin başyapıtlarını okumak için Divan Şiiri ve Halk Şiiri kaynaklarına gitmek gerek. İşte bu kaynakların arasına daldığımızda şiirin hayatımızdaki yeri ve hayatımıza anlam kattığını göreceğiz. Söz konusu kaynaklardan faydalanmadan günümüz şiiriyle Türk Şiirini değerlendirmeye çalışırsanız abesle iştigalden başka bir iş yapmış sayılmazsınız. Ben bu kaynaklara tam manasıyla ulaştığımı söyleyemem ama en azından şiirin ne olup ne olmadığı hakkında bilgi ve donanıma sahip olduğuma inanıyorum. Yunus'u, Fuzuli'yi, Şeyh Galip'i, Karacaoğlan'ı, Nedim'i, Baki'yi, Taşlıcalı Yahya Bey'i vs. tanımadan şiirin kapısına bile yaklaşılmaz. Gelen olarak Türk şiirinin doğuşundan günümüze bir yol haritası çizecek olursak, aldıkları ilim erkan terbiyesini birbirlerine aktararak gelen şiir geleneği içinde yaşadığımız yüzyıla kadar sürüp gelmiştir. Bu yüzyıldan sonra bu gelenek devam eder mi o muhal.

Sizi etkileyen şairler kimlerdir? Neden?

Fuzuli, Yunus Emre, Karacaoğlan, Şeyh Galip, Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Bahaettin Karakoç, Abdurrahim Karakoç, Cahit Koytak. Bu şairleri ruh dünyama daha yakın buluyorum.

Sizi etkileyen şairlerin şiirlerine bakış açınız nedir?

Söz konusu etkilendiğim şairler bir çilenin, bir davanın adamları olmuşlardır aynı zamanda. Sözü eğip bükmeden söylenmesi gerektiği şekilde söylediklerinden kendime yakın buldum. Beni kendilerine çeken herhalde ruhlar alemi yaratıldığında onlarla bir ruh akrabalığım olmalı. Onlardan beslendim, yazdıklarım da yer yer onların yansımaları görülür.

Şiire merakınız ne zaman başladı?

Ortaokul 2. sınıfta okurken bizim mahallede Hamza Ekrem adında bir şair ağabey vardı. Hamza Ekrem o zamanlar Endüstri Meslek Lisesi son sınıfta okuyordu. Şiirleri Kelebek Gazetesinde Ümit Yaşar Oğuzcan'ın sayfasında yayınlanıyordu. Ayrıca çeşitli illerde yayınlanan mahalli gazetelerin kültür sanat sayfalarında şiirleri yayınlanıyordu. Biraz kanımızın delidoluluğu daha çok da Hamza Ekrem'e özenmeyle şiir yazmaya başladım. 1976 yılında ben de başka şehirlerde yayınlanan mahalli gazete ve dergilerde yazmaya başladım. 1980 yılında Ticaret Lisesi son sınıfta okurken ilk kitap denemem olan Hüzünlüren Düğünü kitabını yayınladım. 1980'den 1993 yılına kadar şiir yazmaya devam ettim ama, daha çok okumaya başladım. Asıl şiirler de bu uzun soluklu okumalardan sonra geldi diyebilirim.

Şiir dili hakkında neler düşünüyorsunuz?

Bir insan hafızasına ne kadar kelime sığdırabiliyorsa konuşurken de yazarken de kendinden emin olur. Konuştuğu rahat anlaşıldığı gibi karşısındaki muhatabının da seviyesine

göre konuşur. Hani atalar derler ki “İnsanlar konuşa konuşa/Hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır” derler ya. Ya insan konuşmasını bilmiyorsa? Bilmiyorsa dediğim konuşacak kelimeleri tespih taneleri gibi birbiri peşine sıralayıp sözü en güzel şekilde söyleyemiyorsa bu insan karşısındakine kendisini nasıl anlatacak, ya da karşısındaki kendisini nasıl anlayacak. Şiir az söz ile çok şey anlatma sanatıdır. Kelime kalabalığı şiiri bozar. Ama kelimeleri yerli yerine koyarak yazarsanız ve yazdıklarınızdan daha sonra bir kelime çıkarmaya çalıştığınızda şiir manasından bir şey kaybetmiyorsa demek ki çıkardığınız kelime o şiirde fazladır. O zaman şiirden bir kelime çıkardığınızda şiir şiir olmaktan çıkacaksa yazdığınız şiir şiirdir. Şiirde sanat yapacağım, imge kullanacağım, şunu yapacağım, bunu yapacağım diye bir ön yargı ile yazmaya başladığınızda şiire kalbinizle yaklaşmıyorsunuz demektir. Şiir kalp ve düşünce arasında süzülen çok özel kelimelerle yazılır. Çok özel kelime derken de dadaistler gibi kelimeleri torbadan çekerek yan yana eklemek değil elbette. Şiir çağırılmaz, yanına gidilmez, şiir kendisi gelir. Zaten kendisi geldiğinde –bunun adına ilham deyelim- şiir olur. Başka türlü belki şiir olur ama aradığınız tadı şiirde bulamayabilirsiniz. Şiir herkesin anlayabileceği bir şekilde elbette olmaz. Şair kelimelerin en güzellerini seçerek peteğini doldurursa şiir şiir olur. Okurun da dimağı ile bu tadı hissederse şiirin şiir olup olmadığını karar verir.

Şiir bir şey anlatmalı mıdır? Neyi anlatmalıdır?

Şiir elbette bir şeyi anlatmalı. Herşeyi anlatacaksa zaten bu şiir olmaz. Şiir sadece hissettirir, edebi üslubunca yol göstermeye çalışır. Arılardan çiçeklerden bahseder ama peteğin içine girip balın tadını anlatmaz bunu okuyucuya bırakır. Şiir açık açık mesaj vermemeli, mesajları şiirin genel bütünlüğü içine yaymalı, gerekiyorsa anlatmak istedikleri için bazen göndermelerde bulunmalı. Bir öğretmenin dersi anlattıktan sonra “arkadaşlar anladınız mı, anlamayan var mı” dememeli. Şair mutlaka bir duyguyu, bir düşünceyi kesitler halinde zaten sunmaya çalışır, önemli olan bu kesitler arasında anlatmak istediğini ne kadar anlatabiliyor, ya da konuya ne kadar vakıf okuyucu bunu gözlemler. Şairin kelimeleri okuyucunun gözüne değil de gönlüne hitap etmeli.

Şiirde gerçeklik olmalı mıdır? Neden?

Şiir gerçekte, hayalin bir yerlerde buluşması için yazılır. Hayel olmasa zaten şiir yazılmaz. Hayalin uç sınırlarını zorlayarak gerçekte alakası olmama ihtimali olmayan kelimelerle de şiir yazamazsınız, yazarsanız gülünç duruma düşürseniz. Buna bir örnek verecek olursak Yavuz Bülent Bakiler şiirlerini Rahmetli Arif Nihat Asya’ya okutur. Bakiler İstanbul ve Fatih Sultan Mehmet’i anlatırken şiirin bir yerinde Fatih’in bir kahve söylediğini üstüne de bir sigara yaktığını söylüyor. Arif Nihat Asya’da Fatih’in zamanında sigaranın olmadığını söylüyor. Buna benzer hatalara düşebilir şair. Onun için şiiri yazarken çok büyük atmamak gerek, atınca da tutturmak gerek.

Şiir günümüzde sıradanlaştı mı sizce?

Şiir insani ilişkilerin kuvvetlendiği dönemlerde doğar, ilişkilerin zayıfladığı zamanlarda can çekişmeye başlar. İnsani erdemleri kuşanmamış bir şairinden çok güzel bir şiir bekleyemeyiz. Kavanozun içinde ne varsa kapağını açtığınızda içindeki sızar. Sıradanlık ne demek şiir her gün biraz daha çığırından çıkmak üzere. Nasrettin Hoca hesabı sayfalarca şiir okuyorsunuz da ancak şiir kırintılarına rastlıyorsunuz.

Şiirde biçim mi önemli muhteva mı? Neden?

Her ikisi de önemli, günümüzde bir insan bir takım elbise giyerken ayakkabısından tutun da gömlek kravatına kadar nasıl itimam gösteriyorsa şair de aynı itimamı şiir için göstermeli. Ne biçim muhtevanın önüne geçmeli ne muhteva biçimin önüne geçmeli. Hiçbir şair benim bir şiir anlayışım yok istediğim gibi yazarım diyemez, mutlaka kendisinden önce yazarların izlediği yollardan birisini izler, bunu izlerken de izin dışına çıkmamak kaydı ile yeni şeyler söyleyebilir.

İyi şiirin başlıca özellikleri neler olmalıdır?

Şirinin başlıca özelliğine girmekten ziyade şiirin başlığı şiirin kapı levhasıdır. Öncelikle buraya bakıp öyle zile dokunacağız. Eğer ilk kıtada ya da ilk dize de sizi içeriye davet eden bir sıcaklık, bir samimiyet, bir doğallık göremezseniz, içeriye ürkek ürkek girersiniz. Bu ürkekliğiniz şiirin tamamını okuyana kadar sürer. Hani ilk intiba derler ya ilk dizede, ilk beyitte, ilk kıtada, sizi sarmıyorsa ondan sonra da sarması mümkün olmaz. Ama bazı acemi şairler farkına varmadan da güzel dize, beyit, kıta oluşturabilir. Bunu yakalamak için de sabırla şiirin tamamını okumak gerek.

Şehir ve şiir hakkında neler düşünüyorsunuz?

Şehri öncelikle tanımlamamız gerek. Eğer bir şehir yeni kurulmuş bir şehirse yani üzerinden en az bir yüz yıl geçmemişse bu şehre şehirden ziyade kent demek daha doğru olur. Eğer şair bir şehirde yaşıyorsa o şehrin kültürünü, medeniyetini bir şekilde tanıyor şairi o kadar zengin olur. Çünkü ulaşacağı, besleneceği kaynaklar oldukça fazladır. Ama bu bir kentse, insani ilişkilerin minimum düzeyde seyrettiği bir ortamda yazdıklarını da kısır, ham, samimiyetten uzak düşüncelerden oluşur. Ama şair kendisini büyük bir medeniyetin mirasçılarında bir parçası olarak görür ve ona göre kendini yetiştirirse ister şehir de olsun ister kentte, isterseniz taşrada olsun söylediklerinin içeri doldurarak söyler, böylece biz okumak, duymak istediğimiz şiire yazıya, romana ulaşmış oluruz.

Yabancı şiire bakış açınız nedir?

Eğer yabancı bir şiiri, o dilin bütün inceliklerini bilen bir şair çevirirse enfes olur. Ama normal bir dil bilimcinin çevirdiği şiirde, çeviri şiirin duygularına vakıf olamayabiliriz. Önemli olan çeviridir. Çeviri güzel oldukça şiir dünyanın her yerinde şiirdir.

Şiirde noktalama işaretleri nasıl olmalı? Olmalı mı?

Şiirde noktalama işareti olmamalı. Okur noktalama işaretini kendisi koymalı. Şair bir öğretmen edasında her şeyi öğretmeye çalışmaz, sezdirir. Ama dersiniz ki şair de, okur da noktalama işaretini bilmiyor, o zaman işler karışır. Ne okur okur olur, ne şair şair ne de şiir şiir olur. Size Susarak Konuşsan Gözüm Dinlese kitabımdan bir örnek sunayım: *Kötü yakalandık deli rüzgâra ikimiz de bunu beklemiyorduk gözümüzü yakan toz bulutları aşya çıkmışlar sınırı geçip içimizi burcu burcu kokutan dışımızı içimize akıtan bazen merhem olup bazen kanatan acıktıkça soframızı donatan bu çiçek bahçesi çocuklarıymış korktuğumuz ürktüğümüz rüzgârın*. Burada noktalama işaretleri yok ama okuyucu dikkat ederse bu şiir halk şiiri formatında 11 hece ölçüsüyle yazılmış bir şiir. 11 hece ölçüsünü okuyucu yakalayabilirse bu şiirden tat alır, değilse almaz.

Geçmişe göre şiirin durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Mukayese eder misiniz?

Sözün bir kıymeti harbiyesi olduğu bir medeniyetten geliyoruz. Koca Yunus “Söz ola kese savaşı/ Bös ola kestire başı/ Söz ola ağulu aşı/ Yağ ile bal ede bir söz” derken sözün ferman, senet kadar değerli olduğuna vurgu yapıyor. Hem eskiden bir şairin şair olması için geçtiği merhaleler vardı, bu merhaleleri geçmeyen şaire şair denmezdi. Bir şairin beş mesnevisinden oluşan bir kitabı yoksa bu şaire şair denmiyordu. Şimdi üç beş dergide beş on şiiri olan, aynı konularda birkaç şiir kitabı olan şaire şair deniyor. Bir üniversiteyi bitiren insan anadan doğar doğmaz üniversite mezunu nasıl ki olamıyorsa birkaç şiir yazmayla da şair şair olmaz. Bu uzun soluklu bir koşudur.

Tasavvufi şiir hakkında ne düşünüyorsunuz?

Şiirin Tasavvufisi, moderni, halk şiiri, serbest şiir diye bir ayrıma genellikle girmem. Ama bir şair tasavvufi şiir yazıyorsa biraz durur düşünürüm, çünkü o şair kendisinden öncekileri okumuştur ona göre kendisine bir yol haritası çizmiştir, en azından o düşünce ve kültürün inceliklerinden haberdardır, ciddi bir okuyucu, nefisini biraz daha terbiye etmiş bir şair olarak görürüm.

Eskişehir ve şiir hakkında neler düşünüyorsunuz?

Yunusun şehrinde Yunus ruhu yok ki şiir olsun. Eskişehir Şair Derneği var orada üç beş tane şiir yazar var, ama onlar da kapalı devre kalmışlar, kendilerini yetiştirmekte gereken

hassasiyeti göstermemişler. Eskişehir bir zamanlar Atasoy Müftüoğlu'nun gayretleri ile yazarların okurların bir araya geldikleri ve Türkiye de edebiyat ve düşünce iklimine katkıda bulunan insanlarla dolup taşmış. 1990 yılından sonra o ekip dağılmış biraz sol tandaslı şair ve yazarlarla Eskişehir kültürüne katkıda bulunulmaya çalışılmış. Dolayısıyla Eskişehir bir medeniyet şehri değil. Eskişehir ısrarla bir batı kenti yapılmaya çalışılan bir şehir. Öyle tahmin ediyorum ki bu şehri kimliğinden kişiliğinden uzaklaştırmak için özel bir gayret sarfediliyor. Bu gayret neticesinde de Koca Yunus bir çerez olarak tüketilmeye çalışılıyor...

Ailenizde edebiyatla ilgilenen birileri var mı?

Ailemde edebiyatla ilgilenen kimse yok. Daha doğrusu Atmaca sülalesinde benden başka sanatla edebiyatla uğraşan yok, olur mu onu da bizden sonraki Atmaca sülalesi görecektir.

Üslubunu beğendiğiniz yazar ve şairler kimlerdir?

Kimliği, kişiliği olan bir şairin yazarın bir üslubu olur. Hangi düşüncede hangi fikirde olursa olsun kendi doruları üzerinde yürüyen her yazara, şaire saygı gösterir herkesi kendi eserleri üzerinde değerlendiririm. Şimdi burada bazılarını yazsam bazılarını unutabilirim. Onun için duruşunu bozmayan şairleri yazarları selamlamakla yetinmek daha doğru olur düşüncesindeyim.

Televizyondaki şiir programları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Eskiden televizyonlardaki şiir programlarını izlerdim. Ama şimdi pek izlemiyorum. TRT de İskender Pala ve Hilmi Yavuz' u ara sıra izliyorum. Televizyonlarda şiirden ziyade ses ön plana çıktı. Şiiri iyi yorumlayanlar şair olarak milletin gözüne çakılmaya başladı. Hem televizyonlarımızın da öyle şiirmiş, edebiyatmış, kültürmüş böyle bir kaygıları yok. Televizyonlar hayatîyetlerini reytinglere göre sürdürdüklerinden söz konusu edebi faaliyetleri ara sıra bir fantezi olarak kullanıyorlar.

Konu kuruluş ve yapı bakımından farklı denemeleriniz oldu mu?

Bunun için özel bir gayret göstermedim, ama şiir ve deneme kendisi geldi. Mesela Med Cezir Vakitler deneme kitabımı bir günlük olarak düşünmüştüm daha sonra baktım ki günlükten ziyade deneme tadı vermeye başladı. Deneme kitabı olarak da yayınlandı. Susarak Konuşsan Gözüm Dinlese kitabı çağdaş bir atışma şeklinde ortaya çıktı. Bu kitaptaki atışmalar bir deneme tarzındaymış gibi yan yana yazıldı ama özünde bir atışmaydı. Öyle de yayınlandı. Bu kitabı şiir kitabı olarak okuyabilen okur çok az çıktı. Yine yayına hazır Şu an Kuşluk Vakti dergisinde bölümler halinde yayınlanan Ebemkuşağının Altında dememe kitabım da karşılıklı sohbet şeklinde geçen bir konuşma ama, tek başına santraç oyunu gibi bir şey oldu, rakibin yerine de ben konuştum.

Yazılarınız ve şiirlerinizin evrelerini anlatır mısınız? Tasniflendirir misiniz?

Şiir yazmaya 1976 yılında başladım. İlk şiirim Osmaniye de bir mahalli gazetede yayınlandı. 1976-1985 yılları arasında Türkiye genelinde çeşitli illerde yayınlanan mahalli ve Edebiyat dergilerinde şiir ve hikayelerim yayınlandı. 1980 yılında Ticaret Lisesi son sınıfta okurken Hüzünlerin Düğünü isimli bir kitabım yayınlandı. 1985 yılından sonra yoğun bir okuma temposu içine girdim. Bu okumalarım neticesinde yazdıklarımın şiir olmadığına karar verdim. Osmaniye de bir gurup arkadaşla Güneysu Kültür Sanat Edebiyat dergisini çıkardık. 45 sayı bu derginin yayın yönetmenliğini yaptım. 1993 yılında Güneysu Yayınları arasında ikinci kitabım Külüngün Taşlara Çizdiği Nakış yayınlandı. Yine Osmaniye de bir gurup arkadaşla Kırağı Şiir Dergisini çıkardık 36 sayı sürdü. Kırağı Şiir Dergisi Yayınları adı altında 12 şiir kitabı yayınladık. Bu yayınlar arasında 1997 yılında Sarı Kitap isimli şiir kitabım yayınlandı. 2002 de Med Cezir Vakitler, 2004 de Susarak Konuşsan Gözüm Dinlese ve Bende Yanan Türkü Sende Sönüyor isimli şiir kitaplarım yayınlandı. 2006 yılında Eskişehir'de yine bir gurup arkadaşla 18 sayı Ardıç Kültür Sanat Edebiyat dergisini çıkardık. Aynı yıl Gece Vardiyası isimli bir deneme kitabım Döş Defteri isimli bir şiir kitabım Ardıç Yayınları

arasında çıktı. Çeşitli kültür sanat edebiyat dergilerde yazmayı sürdürüyorum. Zaman, Yeni Şafak, Milli Gazete, Akit, Yeni Düşünce vs. gazetelerde yazdım.

Bu alanda kendinizi eleştirdiğiniz bir yönünüz var mı? Varsa hangi yönünüz?

Her yazarın, şairin ya da her insanın kendini eleştirecek bir yönü mutlaka olmalı. Şiire başlarken okumadan yazmaya başladım. Bunun sıkıntısını zaman içinde yaşayarak gördüm. 1980-1993 yılları arası neredeyse okumayla geçti. Bu zaman sarfında yazdıklarımın çok azı kaldı. Zaten önemli olan da çok yazmak değil, az ve kaliteli yazmak önemli. Keşke şiir yazmaya karar verdiğimde en az bir on yıllık okuma serüveninden sonra yazmaya başlasaydım diyorum.

İmge ve imaj sizin için ne ifade eder?

İmge bir ıknarak bir yerlere yerleştirilmez. İmge kendi gelirse şiirin içinde ayrıcalıklı bir yerde durur. Ayrıca şair şiirde bir imaj yaratmak için çaba sarfetmez böyle olursa şiir tabii olmaz. İmge ve imaj için şiir yazılmaz.

Tabiata bakış açınız nedir?

Tabiata Pirim Yunus gibi bakıyorum. O sarı çiçekle nasıl konuştuysa ben de bütün çiçeklerle öyle konuşmaya çalışıyorum.

Hayata bakış açınız nasıldır?

Allah insanın içini öyle güzel donatmış ki, nasıl bakmamız ve görmemiz için düşünce ve kalp vermiş, düşüncemin ve kalbimin onayladığı her işte var olmaya çalışıyorum.

İç dünyanız şiir ve yazılarınıza yansıyor mu?

Eğer biraz yakından tanıma imkanınız olmuş olsaydı ya da benimle ilgili topladığınız kitap, gazete, dergi vs. kaynakları gereği gibi okumuş olsaydınız yazdıklarımın yaşantımın örtüşüğünü biraz da olsa tahmin ederdiniz.

Elektronik ortam kitap okumayı köreltti mi? Ne düşünüyorsunuz?

Elektronik ortamda kitap okunmaz sadece seyredilir. Elektronik ortam da sonunda bir çöplüğü dönüştü, okunması gereken güzel kitaplar vardır mutlaka ama, okuyucu kitaba dokunmalı ki yazar ile arasında daha sıcak bir ortam oluşsun, konunun içinde kendisi de yer alsın kahramanla sevin sin, üzülecek yerde üzülün.

Neden şiir ve yazıyı seçtiniz?

Şiir görünürde yazım alanının en kolay olanı gibi olduğundan şiirle başladım. Ama öyle olmadığını çok zaman sonra öğrendim. Eskilerin “okur yazar” tabirinin içini doldurmak için hem okuyorum hem yazıyorum. Okumak bilgi toplamak, yazmak ise bilgiyi paylaşmak diye düşünüyorum. Bir insanın söyleyecek sözü varsa onu mutlaka söylemeli gerekiyorsa bunu yazıya da dökmeli. İşte yazıya dökülen sözlerden geriye kalanlarla gelecek nesillere kültürümüzü aktarabiliriz. Bunun için okuyorum ve yazmayı sürdürüyorum.

Kahramanmaraş, Osmaniye ve sonrasında Eskişehir...Sizi buraya getiren sebepler nelerdir?

Hiçbir insan bir yerde mukim değildir aslında. Bugün buradasınız yarın başka bir şehirde. Yani nasip nereye kalkarsa bir şeyler bir şeylere vesile olur bir bakarsınız aklınızda fikrinizde olmayan bambaşka bir mekana hicret etmişsiniz. Bu insanın elinde olan bir neden değil. Hem atalar demez mi “insanoğlu bir kuş misali bugün burada yarın başka bir yerde” diye. Sebepler her ne olursa olsun sonuç sizin nasibinizin kalktığı yerdir. Şimdilik Eskişehir de yaşıyorum, yarın hangi şehre, ya da hangi ülkeye gideceğimi ben de bilmiyorum. İnsan dilemekle mükellef ondan sonrasını Allah tayin eder.

Türkülerin, şarkıların, köy hayatının size, şiir ve yazılarınıza tesiri nelerdir?

Bu soruyu cevaplamak yerine okuyucunun lütfederek birkaç kitabımı olmazsa beş on şiirimi okuyarak payına düşün hisseyi almasından yanayım. Elbette türküler; şarkılar köy hayatı şairin şiirine en doğal malzeme olarak girer, önemli olan siz bu malzemelerle nasıl bir duygu harmanı oluşturulmuş bunu görmek istiyorsanız, ya da şairi, yazarı kendinize yakın hissediyorsanız mutlaka onu okumalısınız.

Tarihe bakış açımız nedir?

Geçmişteki güzelliklere ya da kötülüklerle bakarak sevinmenin üzülmünün bir manası olmadığını düşünüyorum. Önemli olan geçmişte yaşanan kötülükleri bu gün ne kadar yaşamıyor ve yaşatmıyoruz bu önemli. Geçmiş güzelliklerin arkasına sığınarak da böbürlenmenin bir anlamı yok. Biz bizden önce güzelliklere imza atan güzel insanların imzalarını taklit etmeden güzel eserler ortaya koyarsak geçmişe daha sağlıklı bakmış oluruz. Tarihten ders alacaksak, dersimize iyi çalışıp bizden sonraki nesillere daha güzel armağanlar bırakmak zorundayız.

Hayal dünyanın beslendiği kaynaklar nelerdir?

İnsan nasıl bir hayatı yaşıyorsa hayalleri de onun üzerine olur. Ancak birbirine yakın gönül coğrafyalarıyla sınırdaş olan insanların beslendikleri kaynaklar birbirine yakın olur ve muhabbetleri de beslendiği kaynaklar çerçevesinde olur.

Şiirin diğer sanat dallarıyla münasebeti hakkında neler düşünüyorsunuz?

Her insanın bir ince yanı vardır, o yanını bir gün keşfettiğinde o alana yönelir. Bir insan birkaç dalda kendini yetkin görebilir ama kendini en yetkin gördüğü alanda yetiştirir. Mesela hem şair olup hem ressam olan bir insan aynı başarıyı her iki sanatta gösteremeyebilir. Mesele ben halk şiirinin bütün formlarını ustaca kullandığımı biliyorum, saz çalmayı, aşıklar gibi atışmayı istiyorum ama ne yazık ki saz çalamıyorum. Belki bir aşıkla oturup karşılıklı atışabilirim ama iş sazın tıngırdatmasına gelince orada dururum.

Şiirde kendinizi nerede görüyorsunuz? Yapmak istediğiniz şeyler nelerdir?

Benim şiirde kendimi nerede gördüğüm önemli değil, önemli olan gören gözdür. Sırtımı geleneğe yaslayıp halk şiirini yeniden yorumlamaya çalışıyorum. Benim gibi yazan var mı, şu an pek gözükmüyor. Yarına kalacak mıyım onu da bilmiyorum. Bildiğim tek şey varsa ben işimi en güzel şekilde yapmak istiyorum. Serbest şiiri biliyorum, yazıyorum da. Ama günümüz şairleri halk şiirine gelince tırsıyorlar ya da kendilerinin deyimiyle modası geçmiş diyorlar. Modası geçmiş olsaydı, Karacaoğlan, Pir Sultan Abdal, Aşık Veysel, Yunus Emre ve niceleri yaşamazdı. Ben şunu yapacağım bunu yapacağım diye tartışma ortamına girmek istemiyorum, kendini bilen şiiri bilen her şairle şiirin ne olup olmadığını konuşacak kadar yetkin olduğuma inanıyorum.

21/04/2009 Eskişehir